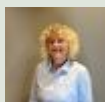

Optimal gjødsling av gulrot

Enkle målinger i vekstsesongen kan være til god hjelp for dyrkere for å vurdere behovet for delgjødsling med nitrogen. Nitratstrips-prøver av jorda sammen med innsendte bladprøver i sesongen er nyttige hjelpemiddel underveis i sesongen. Bladprøver tas ofte ut i forbindelse med at en har mistanke om næringsmangel og da er det ofte for seint når analysesvaret kommer. Derfor er enkle hjelpemiddel som kan indikere om det er nitrogenbehov eller ikke til god hjelp i tillegg til andre analyser.

Gunn Randi Fossland

Rådgiver

Dette var første år i det 2-årige prosjektet i gulrot. To felt ble anlagt på Smøla.

I prosjektet ønsker vi å kunne optimalisere bruken av mineralgjødsel i dyrking av gulrot ved bruk av ulike analyseverktøy. Dette med tanke på å unngå avrenning av overskuddsnæring til miljøet og kunne på en enda bedre måte identifisere krysningspunktet mellom innsatsfaktorer og avlingsutbytte.

Feltverter: Olav Andreas Holmen og Ole Wegard Iversen, begge Smøla.

Jordtype: Myrjord (jordklasse 14), volumvekt 0,1-0,2. Moldinnhold 85-90 %.

Det ene feltet ble lagt på lite omdanna myr og det andre på godt omdanna myrjord.

Prosjektet er støtta økonomisk av Møre og Romsdal fylkeskommune.

Enkel forsøksplan med 3 ledd og 3 gjentak: Rutestørrelse 3 x 3 meter.

Ledd 1: Grunngjødsling i henhold til dyrkers praksis

Ledd 2: Dyrkers gjødslingspraksis for feltet

Ledd 3: Dyrkers gjødslingspraksis + 4 kg nitrogen ekstra (tilført som Nitrabor eller kalksalpeter)

Ledd 1 som bare skulle grunngjødsles ble dekt med presenning ved gjødsling av resten av åkeren. Dette leddet ble derfor bare gjødsla ved såing. Ledd 3 ble håndgjødsla med 4 kg nitrogen ekstra i vekstsesongen.

Det ble tatt ut jordprøver for kjemisk analyse av nitrogen ved start og ved innhøsting. Disse ble innsendt frosne til Eurofins.

Det ble tatt ut NO₃-strips jordprøver til sammen 6 ganger i vekstsesongen. Det ble tatt ut og innsendt bladprøver to ganger.

Ved høsting ble det tatt avlingskontroll på hver rute.

Feltet med lite omdanna myrjord ble sterkest gjødsla, 13,7 kg N/daa (dyrkers praksis), mens feltet på mye omdanna myrjord ble gjødsla med 9 kg N/daa.

Avlinga for de tre leddene viste svakt stigende avling for de to felta, altså litt større avling på ledd 3. Størst forskjell var det imidlertid på gulrotriset. Det var klart friskest og grønnest på ledd med mest nitrogen. Nå er ikke det et mål i seg sjøl, men det er viktig at riset er friskt og i en slik tilstand at det er enkelt å høste gulrota. På ruter som fikk grunngjødsling var riset gult og viste tydelige aldringstegn. Riset kan da trolig enklere bli angrepet av sopp, spesielt hvis riset legger seg. Det kan også være tilfelle hvis riset legger seg på grunn av legde som følge av for kraftig N-gjødsling.

Størst forskjell i avling var det imidlertid mellom felta, feltet med den mest omdanna myrjorda gav størst avling med minst mengde nitrogen. Det er logisk i 2024 da jordtemperaturen var høg fra vekststart på grunn av svært varmt vær fra tidlig i mai. Det vil da bli ei mineralisering av nitrogen i myrjorda.

Nitratstrips var et godt hjelpemiddel for å vurdere hvor mye nitrat det er i jorda på gitt tidspunkt. I dette prosjektet så samsvarte nitratstripsmålinger ganske godt med kjemiske jordanalyser som det tar mye lengre tid å få svaret på. Ved nitratstripsmålinger får en bare med nitrat og ikke ammonium-nitrogen. Likevel vil det kunne gi en brukbar indikasjon sammen med andre, mer tidkrevende målinger/analyser (innsendte blad- og jordprøver).

Prosjektet fortsetter i 2025.